

Studiegids 2023 – 2024
Bacheloropleiding Film en Televisie
Cinematography – Jaar 2

Nederlandse Filmacademie
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding Cinematography.....	3
2. Beroep en werkveld van Cinematography.....	4
3. Team van Cinematography.....	6
4. Globaal programma Cinematography.....	7
Hoofdlijnen van het programma in jaar 1 t/m 4.....	7
Programmaoverzicht jaar 2.....	8
5. Detailbeschrijvingen programma jaar 2.....	10
Film in context 2.....	10
Praktijkblok 1: étude, korte documentaire oefening 1 en 2.....	11
Praktijkblok 2: locatie fictie oefening, korte documentaire oefening 3.....	12
Workflows en postproductie.....	13
Digitale cameratechniek.....	14
Licht op locatie.....	15
Cameratest en focus 1.....	16
Decoupage fictie 1.....	16
Grip.....	17
Beeldvorming 1.....	18
Beeldvorming 2.....	19
16mm camera.....	20
Decoupage fictie 2.....	20
Cameratest en focus 2.....	21
Decoupage documentaire 1.....	22
Gezichten.....	23
Beeldvorming 3.....	23
Keep an eye filmacademie festival.....	25
Bijlage 1. De eindcompetenties van de opleiding.....	26

1. INLEIDING CINEMATOGRAPHY

De afstudeerrichting Cinematography ambieert cinematographers op te leiden die in staat zijn om de visuele kant van een productie - dat wil zeggen een constructie in beeld - daadwerkelijk vorm te geven met alle ten dienst staande middelen, zodat er een samenhangend geheel ontstaat dat communiceert met het publiek.

In de eerste plaats kiest de afstudeerrichting ervoor specialisten op te leiden die aan de opname kant van een productie een breed arsenaal aan mogelijkheden ter beschikking hebben, zowel in fictie/commercial als in documentaire vertellingen. Daarnaast zijn deze specialisten in staat om met licht en cadrage, kleur en beweging vrijwel alles vorm te geven dat binnen de gegeven kaders van tijd en budget past. Daarbij sluit de studierichting zoveel als mogelijk aan bij de wensen van, en de gewoontes in het werkveld. Bovendien verwachten wij dat onze studenten de visuele stijl van een productie ook kunnen bewaken en waar nodig verbeteren tot en met postproductie.

De afstudeerrichting Cinematography wil zich vooral onderscheiden in het opleiden van mensen die, zo nodig, de collectieve prestatie boven de individuele prestatie kunnen en durven stellen. De prioriteit ligt dus altijd bij de inhoud van productie die wordt gedragen door de vorm. De inhoudelijke kant van een productie ligt besloten in het scenario en de regievisie. Die elementen zijn samen leidend voor de cinematografie.

Zowel voor, tijdens, als na de opnameperiode van een productie, is de rol van de cinematographystudent erop gericht een visuele invulling van de inhoud te bewerkstelligen.

2. BEROEP EN WERKVELD VAN CINEMATOGRAPHY

Een cinematografer organiseert de waarneming van de toeschouwer door middel van licht en kleur, vorm en beweging.

In het geval van een fictieproductie of commercial integreert de cinematografer de gegevens en de mogelijkheden van sound design, montage, production design en visual effects in de visuele aanpak. Cinematografers werken vooral als zelfstandig ondernemer in het beroepsveld. Nog steeds is het opnemen van beeld de kerntaak van dit beroep. Dat betekent dat de cinematografer in de voorbereiding van de opnamen uitgebreide besprekingen voert met de regisseur, de production designer en de vfx-supervisor, met de producent en de postproductie-coördinator en vaak ook met de editor en de sound designer. Vervolgens maken de regisseur en de cinematografer een decoupage-opzet en leggen daarmee de basis voor de shotlist. Daarnaast bedenkt de cinematografer in overleg met de gaffer (hoofd-belichter) de stijl en de aanpak voor het licht, zowel op productieniveau als op scèneniveau. De logistiek van de productie wordt doorgenomen met de 1st assistant-director, de uitvoerend producent en het licht-departement onder aanvoering van de gaffer.

Tijdens de draaiperiode is de cinematografer één van de vaste punten op een set. Naast de regisseur en de 1st assistant-director is de cinematografer verantwoordelijk voor de voortgang op de set. Alles wat van tevoren is besproken, moet tijdens de opnameperiode worden gerealiseerd en daarbij is de cinematografer van cruciaal belang. Tenslotte is er een aanzienlijk digitaal postproductietraject dat zich over een flinke periode kan uitstrekken. Na de beeldmontage is de cinematografer weer present om het beeld de glans en glorie te verschaffen, in samenwerking met een geoefend colorist. Sinds de mogelijkheden tot beeldbeïnvloeding in het digitale domein sinds het begin van deze eeuw exponentieel zijn toegenomen, geldt dat ook voor de tijd die aan de beeldbewerking moet worden besteed door de cinematografer. Dat stelt weer andere en nieuwe eisen aan de beroepsbeoefenaar, die zich ook meer moet bezighouden met de digitale afwerking. Waarschijnlijk leidt dit in de toekomst tot een nieuw specialisme, dat is afgeleid van de cinematography en daar nauwe banden mee onderhoudt. Wij zullen ons daar zowel technisch als inhoudelijk meer mee bezig moeten gaan houden.

Onze alumni zijn doorgaans op hoog niveau aan de slag met de verwezenlijking van allerhande fictieprojecten in een groot aantal genres. Diverse cinematographystudenten uit voorgaande jaren hebben een uitstekend bestaan opgebouwd als gaffer bij interessante producties.

Verder is er een aan fictie verwante tak van sport waar serieus geld wordt verdiend en waar menig cinematografer een goed belegde boterham verdient. Commercials zijn het reddingsvlot van de Nederlandse filmindustrie. Zoals gezegd; veel cinematografers van naam draaien schitterend vormgegeven commercials voor de meest uiteenlopende producten. Veel Nederlandse cinematografers zijn graag geziene verschijningen op buitenlandse commercialsets.

De documentaire routine is onder invloed van de beschikbare en betaalbare apparatuur ook sterk aan het veranderen. Omdat de budgetten voor documentaires toch al niet erg hoog waren, is er een trend ontstaan om documentaires door een eenpersoonscrew te laten maken. Daaraan willen we niet meedoen, omdat de kwaliteit te zeer onder druk komt te staan. Juist de samenwerking en de inherente tegenspraak die een meerpersoonscrew oproept, kan alleen maar ten goede komen aan de productie. De cinematografer is, een enkele uitzondering daargelaten, niet in staat om zowel geluid als camera te bedienen. Daar hebben zowel de cameravoering als het geluidsconcept onder te lijden. Verder is het juist in een documentaire situatie buitengewoon gunstig als de regisseur niet gehinderd wordt door

technische besognes en het overzicht kan bewaren over de inhoud. Een documentaire crew bestaat bij voorkeur uit minimaal drie personen. De studierichting cinematography richt zich dus op de cinematografisch vormgegeven documentaire, waarbij de synthese tussen geluid en beeld een beleving doet ontstaan bij de toeschouwer die uitstijgt boven het alledaagse. Ook bij documentaires is een goede voorbereiding noodzakelijk. Die voorbereiding is vaak minder langdurig dan bij fictie, maar zeker niet minder intensief, omdat de cinematografer zich de visie van de regisseur op het onderwerp eigen moet maken. Daardoor kan de cinematografer adequaat reageren wanneer er een onverwachte keuze opdoemt tijdens het opnemen. Bovendien moet de cinematografer tijdens de opnameperiode geregeld met de andere crewleden evalueren of het gedraaide materiaal voldoet aan de gestelde norm. Tenslotte moet ook hier in het nabewerkingstraject de nodige tijd worden besteed aan de kleurafwerking en het digitaal gladstrijken van oneffenheden.

3. TEAM VAN CINEMATOGRAPHY

Het onderwijs wordt verzorgd door een vast team aangevuld met een fors aantal gastdocenten. Het vaste team zorgt ervoor dat het programma en de uitvoering ervan kwalitatief goed zijn. Dit team vormt de kern van de afstudeerrichting en bestaat uit:

- Mick van Rossum - studieleider cinematography
- Marc Kniphorst – docent licht
- Marc Matze – docent cinematography
- Mies Rogmans - docent fotografie / cinematography voor documentaire
- Dirk Achten – coördinatie en ondersteuning (vanuit onderwijsbureau)

De *studieleider* is verantwoordelijk voor:

- de inhoud van het onderwijsprogramma als geheel
- de opbouw en de samenhang van dat onderwijsprogramma
- het aansturen van de uitvoering van het onderwijs
- het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs
- Het selecteren en begeleiden van geschikte gastdocenten
- Het bijhouden en bewaken van de studievoortgang van studenten
- Het overleggen met het werkveld over de eindkwalificaties en het onderwijsprogramma

De *vaste docenten* verzorgen zelf diverse onderdelen van het programma zoals het geven van lessen en het begeleiden en coachen van enkele oefeningen.

Gastdocenten verzorgen bepaalde onderdelen van het programma. Enkele regelmatig terugkerende namen zijn:

- Niels Boon,
- Peter Delpout,
- Stef Tijdink,
- Daan Dillo,
- Chris Hacken,
- Onno Petersen,
- Wim van der Aar.

Medewerkers van het onderwijsbureau ondersteunen de studieleider en (gast)docenten bij de organisatie en de uitvoering van het onderwijs. Zij zorgen ervoor dat alles zo goed mogelijk verloopt.

4. GLOBAAL PROGRAMMA CINEMATOGRAPHY

Hoofdpijnen van het programma in jaar 1 t/m 4

Propedeuse: basisjaar

- de propedeuse bestaat grotendeels uit een gemeenschappelijk programma
- het biedt een (gezamenlijke) introductie op filmmaken en de verschillende disciplines
- er zijn diverse basis-theoretische vakken opgenomen (voornamelijk op de maandagen)
- in het programma spelen kleine praktijkoefeningen een belangrijke rol
- drie grote filmfestivals worden bezocht, daaraan gekoppeld opdrachten
- er is een specialisatieprogramma van de eigen afstudeerrichting
- aan het eind van de propedeuse wordt vastgesteld of je geschikt bent om door te gaan naar de hoofdfase van de afstudeerrichting

Tweede jaar: ambacht en samenwerken

- vanaf nu werken studenten vooral vanuit de eigen afstudeerrichting
- een aantal gemeenschappelijke praktijkoefeningen, waarin je leert samenwerken, staan centraal
- vakinhoudelijke voorbereiding op deze oefeningen met veel aandacht voor de ambachtelijke kant
- nog een deel gemeenschappelijke basistheorie
- vakspecifieke praktijk / theorie
- aandacht voor reflectie op inhoud, samenwerking en het leerproces

Derde jaar: verdiepen en onderzoeken

- focus op verdiepen en onderzoeken van filmische mogelijkheden maar ook van de eigen ambachtelijke en artistieke mogelijkheden en ambities
- een kleinere en een grote gemeenschappelijke praktijkoefening
- nog een deel gemeenschappelijke basistheorie
- vakspecifieke praktijk / theorie
- stage
- start voorbereiding eindexamenfilm

Vierde jaar: profileren en bewijzen

- voornamelijk in het teken van de eindexamenfilm(s)
- commercial
- onderzoek
- voorbereiding beroepspraktijk
- ruimte voor individuele invulling

Een overzicht van de eindcompetenties (dat wat een student aan het eind van de opleiding, als beginnende beroepsbeoefenaar, moet kunnen) is te vinden in Bijlage 1. Meer informatie over de doelen van de opleiding is te vinden in paragraaf 3.2 van het algemene deel van de studiegids.

Programmaoverzicht jaar 2

In het tweede jaar van de opleiding wordt door praktijkgerichte en begeleide oefeningen verder ingegaan op de samenwerking met studenten van de andere vakklassen. De technische en inhoudelijke kennis wordt ontwikkeld en er wordt veel aandacht besteed aan samenwerking en communicatie. Studenten van de vakklas cinematography volgen samen met studenten van de andere vakklassen theorielessen.

Het studiejaar bestaat grofweg uit twee semesters: Het **1e semester** is van eind augustus tot aan de kerstvakantie. Er worden drie kleine gemeenschappelijke oefeningen gerealiseerd: de 'Etude' en de korte documentaire oefeningen 1 en 2. In de aanloop naar de gemeenschappelijke oefeningen vinden er lessen en workshops plaats ter voorbereiding op die oefeningen. Daarnaast zijn er een aantal ondersteunende workshops. Het **2e semester** start na de kerstvakantie en loopt door tot aan de zomervakantie. Dan staan de locatie fictie oefening (LFO) en de derde documentaire oefening (KDO3) op het programma.

Meer specifiek bestaat het tweede jaar uit de volgende onderdelen:

Gemeenschappelijke basistheorie:

- Film in context jaar 2 7 EC
onderzoeken van de betekenis en de werking van filmgenres, evenals verstevigen en verbreden van het referentiekader (filmlijst)

Gemeenschappelijke praktijkoefeningen:

- Praktijkblok 1: Etude, KDO1, KDO2 14EC
verzorg camera en licht bij deze oefeningen
- Praktijkblok 2: LFO, KDO3 13 EC
verzorg camera en licht bij deze oefeningen

Vakspecifieke praktijk / theorie:

- Workflows en postproductie 2 EC
Verwerven van basiskennis van technische realisatie van film: wat komt er allemaal bij kijken, wat gebeurt er zoal in de postproductie en hoe werken de verschillende departementen samen om tot een goede 'workflow' te komen?
- Digitale cameratechniek 3 EC
wat moet je weten van videoteknik en hoe de verschillende digitale filmcamera's werken?
- Licht op locatie 2 EC
hoe licht je een set uit op locatie?
- Cameratest en focus 1 1 EC
wat wordt er van een camera-assistent verwacht?
- Decoupage fictie 1 2 EC
basismanieren en –invalshoeken
- Grip 1 EC
hoe en wanneer gripapparatuur gebruiken?
- Beeldvorming 1 2 EC
analoog fotograferen met daglicht, geïnspireerd door de schilder Vermeer en in samenwerking met de vakklas Production design.
- Beeldvorming 2 2 EC
analoog fotograferen met kunstlicht in de studio, geïnspireerd door de schilder Edward Hopper en in samenwerking met de vakklas Production design.
- 16mm 2 EC
leren werken met een 16mm-camera en belichten van analoge film
- Decoupage fictie 2 2 EC
basismanieren en –invalshoeken

- Cameratest en focus 2 1 EC
wat wordt er van een camera assistent verwacht?
- Decoupage documentaire 1 1 EC
hoe communiceren documentaire regisseurs en cinematographers met elkaar op de set?
- Gezichten 1 EC
verschillende manieren om gezichten uit te lichten
- Beeldvorming 3 3 EC
onderzoek naar licht en schaduw – denken vanuit het donker. Het onderzoeken van je eigen stem

Festivals:

- Keep an Eye Filmacademie Festival 1 EC
netwerken en verrichten van ondersteunende taken t.b.v. de voorbereiding en uitvoering van het festival

5. DETAILBESCHRIJVINGEN PROGRAMMA JAAR 2

Film in context 2

Algemene typering en inhoud

In het eerste jaar heb je een globaal overzicht ontwikkeld met betrekking tot de geschiedenis van film als kunstvorm in relatie tot sociaal-maatschappelijke en artistieke ontwikkelingen in de achterliggende perioden. Daartoe heb je diverse canonieke films gezien (filmlijst) en een aantal daarvan geanalyseerd en met elkaar in verband gebracht (filmblogs, toets 1 en 2).

In dit tweede jaar ga je dit globale overzicht verbreden en verdiepen door middel van het analyseren van films en het onderzoeken van de context van deze films. Als vertrekpunt dient hierbij “filmgenre”, als concept en als manier om films te groeperen. Vragen die centraal staan zijn onder andere: Waarom is kennis over genres belangrijk? Hoe ontstaan genres en hoe herken je ze? Hoe verhouden genres zich tot de politieke, maatschappelijke en (film-) historische context? Je past deze kennis toe in vorm van een onderzoeksopdracht (video-essay), waar je in duo's aan werkt. Daarbij kan je voor een belangrijk deel je eigen interesse en fascinatie volgen.

Omdat je de resultaten ook aan elkaar presenteert, maak je ook kennis met films en contexten buiten je eigen interessegebied. De uitkomsten van de individuele onderzoeken worden per duo in vorm van een video-essay gepresenteerd aan het gehele jaar. Een selectie van de onderzoeken zal voor de hele academie inzichtelijk zijn via Kaltura. In de laatste week van het schooljaar wordt de opmaat gemaakt naar de theorie van jaar 3 waarin auteurschap centraal staat, in de brede zin van het woord.

Leerdoelen

Na afloop:

- kan je verschillende filmgenres op het gebied van fictie en van documentaire herkennen, benoemen en in hun bredere politieke, maatschappelijke en historische context plaatsen;
- kan je (zelfstandig) relevant onderzoek opzetten en doen door middel van filmanalyse en bronnenonderzoek (in de Mediatheek, openbare archieven en online);
- kun je jouw onderzoek presenteren in een vorm die aansluit bij je eigen expertises;
- ben je je bewust van je eigen (gekleurde) blik op film;
- kun je met een kritische en analytische blik naar film en film literatuur kijken;
- heb je je eigen visie en handtekening verder ontwikkeld.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

- Hoor- en kijkcolleges, waarbij de basistheorie wordt uitgelegd, inspirerende en maatschappelijk relevante onderwerpen aan bod komen en voorbeelden van films en filmfragmenten besproken worden;
- Opdrachten, in duo's;
- Zelfstudie, deels onder begeleiding van de docent.

Contacttijd

120 uur

Docenten

Menno Otten, Kathleen Lotze en gastdocenten

Toets

Presentatie van het onderzoek in vorm van een video-essay (in duo's)

Beoordeling

- 80% aanwezigheid (voorwaarde);
- een voldoende resultaat voor de toets.

Studiebelasting

7 EC (196 uur)

Praktijkblok 1: étude, korte documentaire oefening 1 en 2

Algemene typering en inhoud

In een vrij korte periode wordt een aantal documentaire- en fictieproducties gerealiseerd. Je wordt daarbij zo ingedeeld dat alle taken en functies (ook assistentschappen) vanuit Cinematography ingevuld worden en zo eerlijk mogelijk verdeeld.

De producties waaraan gewerkt wordt zijn:

- de korte documentaire oefening 1 (KDO 1): realiseer een documentaire vertelling over een locatie in beeld en geluid (zonder interview/gesprek in beeld)
- de étude: realiseer een fictiefilm in een fysiek decor in de studio
- de korte documentaire oefening 2 (KDO 2): interpreteer een lokaal nieuwsbericht op basis van eigen research tot een documentaire vertelling rondom een hoofdpersonage

Leerdoelen

Na afloop van deze oefening:

- kan je in de rol van cinematografer/belichter je bijdrage leveren aan de realisatie van een eenvoudige fictiescene in een studiosituatie;
- kan je bijdragen aan de ontwikkeling van een documentaire vertelling;
- hebt je ervaring opgedaan in het werken op een fictieset;
- kan je voor een fictiescene zoals in deze oefening de mogelijkheden en onmogelijkheden aangeven betreffende de shots, de belichting, de sfeer, het gebruik van bepaalde lenzen, de camerabewegingen en de geschikte decoupage.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Gemeenschappelijke praktijkoefeningen

Coaching / begeleiding

Mies Rogmans, gastdocenten

Toets

Een individueel leer/reflectieverslag (in het licht van de leerdoelen)

Beoordeling

- 80% aanwezigheid en actieve participatie tijdens de oefeningen zelf maar ook tijdens de begeleidings- en evaluatiemomenten
- Een voldoende voor het leer/reflectieverslag (O/V)

studiebelasting

14 EC (336 uur)

Praktijkblok 2: locatie fictie oefening, korte documentaire oefening 3

Algemene typering en inhoud

In een vrij korte periode wordt een aantal documentaire- en fictieproducties gerealiseerd. Essentieel in deze oefening is dat er op 16mm film wordt gedraaid. Je wordt zo ingedeeld dat alle taken en functies (ook assistentschappen) vanuit Cinematography ingevuld worden en zo eerlijk mogelijk worden verdeeld.

De producties waaraan gewerkt wordt zijn:

- de locatie fictie oefening (LFO): realiseer een korte fictiefilm opgenomen op locatie
- de korte documentaire oefening 3 (KDO 3): onderzoek je eigen stem door het realiseren van een 'vrije' documentaire vanuit een eigen idee

Leerdoelen

Na afloop van deze oefening kun je:

- technisch en inhoudelijk (zowel in de hoofdfuncties camera en licht als in de ondersteunende functies camera- en lichtassistentie) een eenvoudige filmproductie cinematografisch op 16 mm film vormgeven

Behalve bovenstaand leerdoel formuleer je een persoonlijk leerdoel waar je binnen de oefeningen gericht aan werkt.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Gemeenschappelijke praktijkoefeningen

Coaching / begeleiding

Mick van Rossum, Marc Matze, Mies Rogmans en Marc Kniphorst

Toets

Een individueel leer/reflectieverslag (in het licht van de leerdoelen)

Beoordeling

- 80% aanwezigheid en actieve participatie tijdens de oefeningen zelf maar ook tijdens de begeleidings- en evaluatiemomenten
- Een voldoende voor het leer/reflectieverslag

Studiebelasting

13 EC (364 uur)

Workflows en postproductie

Algemene typering en inhoud

Het maken van een film stopt niet na het draaien. Sterker nog, sommigen zullen beweren dat filmmaken dan pas echt begint. Daar komt nog bij dat, met de transitie van analoge opname- en vertoningsformaten naar digitaal, het vak van filmmakers de afgelopen decennia steeds technischer is geworden.

Dit programmaonderdeel bestaat uit twee delen:

- Theorie: Production Workflows Basics lessenreeks
- Praktijk: Workflowtests voorafgaand aan de grotere oefeningen (KDO1, 2, 3, Etude, LFO)

In de lessenreeks Production Workflows Basics leer je over de basisbeginselen van alle techniek die nodig is om film te maken, van pre-productie tot uiteindelijke vertoning van je film. Je zult kijken naar hoe de verschillende departementen op de set en in postproductie met elkaar samenwerken en afhankelijk zijn van technische keuzes en communicatie. Verspreid over het jaar volg je lessen over onderwerpen zoals:

- de impact van de keuze voor een specifieke camera op de set;
- het correct beheren van alle data en metadata die je tijdens een productie genereert;
- de technische organisatie van het beeld- en geluidsmontage traject;
- de creatieve mogelijkheden met kleurcorrectie en visual effects (VFX);
- moderne oplevereisen en hoe ervoor te zorgen dat je daaraan kan voldoen;
- welke rol speel je zelf in het postproductie traject en hoe verhoud je je tot andere crewleden.

Aan de hand van een generieke postproductie planning en workflow diagram leer je gaandeweg hoe alle verschillende taken en onderdelen zich tot elkaar verhouden.

In de Workflowtest voorafgaand aan de diverse oefeningen breng je met elkaar het geleerde in de praktijk. Je maakt met de crew van de films een plan hoe de verschillende technische elementen van het filmmaken getest kunnen worden, wie verantwoordelijk is voor welk gedeelte en wie het geheel overziet en zorgt voor tijdige oplevering van de testbevindingen. De workflow die je test ga je vervolgens op de oefeningen in de praktijk brengen.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- snap je in globale zin welke stappen de technische realisatie van een film doorloopt;
- weet je welke verantwoordelijkheid de verschillende departementen van een filmcrew dragen t.a.v. de technische realisatie;
- kan je als crew een simpele workflow uitdenken, uitwerken, testen en evalueren;
- heb je kennis van een groot aantal technische kernbegrippen en hoe ze zich tot elkaar verhouden;
- spreek je de taal van je mede-crewleden in andere departementen voldoende om met elkaar in gesprek te gaan en te blijven over uitdagingen tijdens de postproductie.

Competenties

3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

- Hoorcolleges waarbij de basistheorie wordt uitgelegd;
- Tweetal praktijk opdrachten waarin de volledige workflow van een film doorlopen wordt met een beperkte hoeveelheid zelf gedraaid filmmateriaal;

Docenten

Miga Bär en gastdocenten

Toets

- Overhoring van de geleerde theorie tijdens de lessen in de vorm van een quiz
- Presentatie van de uitkomsten van de workflowtests, zowel plenair als in geschreven vorm

Beoordeling

- verplichte aanwezigheid bij alle voor jouw vakklas relevante theorie lessen
- zichtbaar actieve participatie in de lessen blijktens de resultaten van de quizen
- zichtbaar actieve deelname aan workflowtests d.m.v. de plenaire presentatie en het aan te leveren logboek/reflectieverslag

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Digitale cameratechniek

Algemene typering en inhoud

De valkuilen van de digitale techniek worden duidelijk gemaakt, evenals de manieren deze te traceren en te omzeilen. Gangbare hedendaagse digitale cine- en ENG-camera's worden uitgelegd.

Leerdoel

Na afloop van dit programmaonderdeel kun je:

- met de gangbare digitale camera's omgaan en de theoretische kennis over videotechniek toepassen in het gebruik van deze camera's.

Competenties

3. Ambachtelijk vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

30 uur

Docenten

Marc Matze

Toets
tentamen

Beoordeling
Voldoende voor tentamen

Studiebelasting
3 EC (84 uur)

Licht op locatie

Algemene typering en inhoud

Hoe licht je een set uit op locatie? Aan de hand van opdrachten wordt gekeken hoe een bepaalde bestaande locatie uitgelicht kan worden met de beperkingen die een locatie kan opleveren. De workshop is een vervolg op de workshop studio licht basis uit specialisatie 5 en dient ter voorbereiding op de tweedejaars fictie oefening.

Leerdoel

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- kan je een locatie uitlichten.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

30 uur

Docent

Marc Kniphorst/ gastdocent

Toets

- Lichtopdracht
- Verslag van de workshop

Beoordeling

Een voldoende voor opdracht en verslag.

Studiebelasting

2 EC (28 uur)

Cameratest en focus 1

Algemene typering en inhoud

Je leert welke hulpmiddelen er zijn om de cinematografer zo efficiënt mogelijk bij te staan, hoe scherpte kan worden gemeten en wat er bij de prep van een camerapakket komt kijken.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- kan je een cinematografer technisch bijstaan;
- weet je hoe je een camerapakket moet prepareren;
- kan je scherpptes bijhouden.

Competenties

3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

14 uur

Docent

Marc Matze en gastdocenten

Toets

Een verslag

Beoordeling

Een voldoende voor het verslag

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

Decoupage fictie 1

Voor wie

studenten Regie Fictie en Cinematography

Algemene typering en inhoud

Hoe vertel je je verhaal zo goed mogelijk in beelden? In de lessen decoupage fictie 1 wordt door middel van theorie en praktijkoefeningen getoond op welke verschillende manieren en vanuit welke invalshoeken je scènes kunt decouperen en welke consequenties dat heeft voor je vertelling. Aan bod komen onder meer verschillende begrippen zoals klassieke decoupage, subjectieve, objectieve en associatieve vertelling.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- heb je ervaring opgedaan in het gebruik van mise-en-scène en decoupage als middel om het filmverhaal zo optimaal mogelijk te vertellen
- kan je het effect van verschillende decoupagestijlen op een scène benoemen

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing

Onderwijsvorm

werkcollege met praktijkopdrachten

Docent

gastdocent regie

Toets

praktijkopdrachten

Beoordeling

Een voldoende voor de praktijkopdrachten

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Grip

Algemene typering en inhoud

Je wordt vertrouwd gemaakt met het gebruik van grip apparatuur. Naast veiligheid en organisatie worden alle verschillende grip-apparatuur zoals kraan, rails en dolly behandeld.

Leerdoel

Na afloop van dit onderdeel:

- kun je veilig met de op school aanwezige grip-apparatuur om te gaan
- heb je een basiskennis ontwikkeld over hoe en wanneer grip-apparatuur op een goede manier toegepast kan worden.
- heb je, na een bezoek aan Gripwise, een idee hoe een grippakket in de professionele wereld is samengesteld

Competenties

3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

16 uur

Docent
Gastdocent

Toets
Opdracht

Studiebelasting
1 EC (28 uur)

Beeldvorming 1

Voor wie
Studenten cinematography en production design.

Algemene typering en inhoud

Aan de hand van het werk van de schilder Johannes Vermeer gaan we nader in op het gebruik van daglicht in de fotografie en het werken op locatie. Er wordt een foto gemaakt geïnspireerd op het werk van Vermeer waarbij analoog (op kleinbeeld) gewerkt wordt.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- heb je kennis gemaakt met het werk van Johannes Vermeer en een aantal andere schilders uit de 17de eeuw.
- heb je een beeld van wat belangrijk is bij het zoeken naar en de voorbereiding op een geschikte locatie voor een film of een foto.
- heb je de essentie van een schilderij weten te vangen in een eigen werk.
- heb je gewerkt met daglicht en de reflectie daarvan.
- kun je zelfstandig omgaan met een analoge kleinbeeldcamera
- heb je samengewerkt met een student Production design.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Hoorcollege en werkcollege

Contacttijd

14 uur

Docenten

Mies Rogmans, Marc Kniphorst, Jan Derk van den Berg, Siebert Deuling, en Anne Winterink.

Toets

Een schriftelijk verslag van de oefening

Beoordeling

Voldoende voor het verslag

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Beeldvorming 2

Voor wie

Studenten cinematography en production design.

Algemene typering en inhoud

Na tijdens Beeldvorming 1 gewerkt te hebben met daglicht op een bestaande locatie, gaan we aan de hand van het werk van de schilder Edward Hopper, een set helemaal construeren in de studio. De set wordt uitgelicht. Er wordt gefotografeerd op een analoog middenformaat camera. Alles in samenwerking met de studenten production design.

Leerdoelen

Na dit programmaonderdeel kan je:

- zelfstandig omgaan met de (op de academie aanwezige) analoge Mamiya 645;
- de bepalende elementen van een gegeven stijl doorgronden en deze herkenbaar (na)maken;
- licht reproduceren op basis van een schilderij.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Hoorcollege en werkcollege

Contacttijd

14 uur

Docenten

Mies Rogmans, Marc Kniphorst, Jan Derk van den Berg, Siebert Deuling, en Anne Winterink.

Toets

een schriftelijk verslag van de oefening

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

16mm camera

Algemene typering en inhoud

In deze workshop leer je om te gaan met de Arri SR3 16mm camera. De techniek die komt kijken bij het gebruik van een filmcamera en filmmateriaal wordt uit de doeken gedaan. Tijdens een bezoek aan het filmlab wordt er dieper ingegaan op de processen die noodzakelijk zijn om van een analoge drager naar een digitale kopie te gaan. Door materiaal- en cameratesten uit te voeren leert de studenten de verschillen kennen tussen de diverse materialen.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- kan je een 16mm camera bedienen
- kan je 16mm film materiaal inleggen
- heb je kennis van de digitale omzetting van analoog 16mm materiaal naar een digitale master

Competenties

2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

40 uur

Docent

Marc Matze

Toets

Opdrachten

Beoordeling

Een voldoende voor de opdrachten

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Decoupage fictie 2

Voor wie

Studenten Cinematography en Regie Fictie

Algemene typering en inhoud

Na de basisregels voor decoupage die worden behandeld in decoupage fictie 1, wordt in decoupage fictie 2 dieper ingegaan op de samenwerking tussen camera en regie. Er worden eenvoudige korte scripts aangeleverd door de scenario-studenten die op basis van een locatiebezoek een scène schrijven voor maximaal drie acteurs. Vervolgens wordt dit scenario

op locatie voorbereid en gedecoupeerd door de studenten regie fictie en cinematography en daarna opgenomen. Het eindresultaat wordt besproken in een les met een gastdocent montage. Tevens worden de consequenties van decoupage voor montage besproken en komt decoupage met betrekking tot vechtschènes aan bod.

Leerdoel

- Je doet (nieuwe) kennis en ervaring op met het inhoudelijk gebruik van decoupage.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing

Onderwijsvorm

Werkcollege, praktijkopdracht

Docenten

Mick van Rossum en Danyael Sugawara

Toets

Opdracht

Beoordeling

Je krijgt de studiepunten toegekend indien:

- je voldoende actief hebt geparticipeerd (voorwaarde)
- kwaliteit van de gedraaide scènes en de evaluatie ervan

Studiebelasting

2 EC (56 uur)

Cameratest en focus 2

Algemene typering en inhoud

Je leert welke hulpmiddelen er zijn om de cinematografer zo efficiënt mogelijk bij te staan, hoe scherpte kan worden gemeten en wat er bij de prep van een camerapakket komt kijken.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel:

- kan je een cinematografer technisch bijstaan;
- weet je hoe je een camerapakket moet prepareren;
- kan je scherpptes bijhouden.

Competenties

3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

14 uur

Docent

Marc Matze en gastdocenten.

Toets

een verslag

Beoordeling

Een voldoende voor het verslag

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

Decoupage documentaire 1

Voor wie

Studenten Cinematography en Regie Documentaire

Algemene typering en inhoud

Hoe weet je als regisseur of er gedraaid wordt wat jij belangrijk vindt? Hoe weet je als cinematografer wat er belangrijk is voor het verhaal? Hoe weten regisseur en cinematografer dat ze op dezelfde lijn zitten qua beeldvoering? Een gerenommeerd cinematografer en regisseur komen aan de hand van eigen materiaal vertellen over hun ervaringen en hun manier van werken op de set. Door middel van verschillende voorbeelden uit door anderen gemaakte documentaires en eigen voorbeelden uit de beroepspraktijk wordt getoond wat de decoupagemogelijkheden zijn in documentaire vertellingen. Je gaat zelf aan de slag met praktijkoefeningen waarbij je diverse documentaire situaties in wisselende rollen moet onderzoeken.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- helder communiceren over de gewenste beeldvoering;
- potentieel problematische (documentaire)situaties herkennen en oplossingen verzinnen;
- je verplaatsen in de positie van regisseur en/of cinematografer.

Competenties

1. Creërend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen

Onderwijsvorm

Werkcollege

Contacttijd

26 uur

Docenten

Gastdocent(en)

Toets
Praktijkopdrachten

Beoordeling
Voldoende voor de praktijkopdrachten

Studiebelasting
1 EC (28 uur)

Gezichten

Algemene typering en inhoud

Je leert door middel van oefeningen op verschillende manieren gezichten in al zijn of haar verschijningsvormen uit te lichten en het effect van make up te beoordelen en toe te laten passen in samenwerking met visagisten.

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel kan je:

- verschillende soorten gezichten passend uitlichten
- samenwerken met visagisten

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

'hands-on' werkcollege

Docent

Gastdocenten

Toets

Verslag

Beoordeling

- voldoende actieve participatie (voorwaarde)
- een voldoende voor het verslag (O/V)

Studiebelasting
1 EC (28 uur)

Beeldvorming 3

Voor wie

Studenten cinematography en production design

Algemene typering en inhoud

Na een jaar van heel hard werken met als uitgangspunt het scenario en filmplan van iemand anders, komen we tijdens Beeldvorming 3 weer tot onszelf. Wat vinden wij zélf nou eigenlijk interessant en bijzonder en de moeite waard om ons in te verdiepen?

We ademen weer even in voor nieuwe inspiratie, gaan met elkaar naar verschillende musea en werken aan een aantal (foto-)opdrachten rondom het 'persoonlijke verhaal' waarbij de samenwerking tussen production design en cinematografie centraal staat.

Vanuit het gebruik van schaduw in de Japanse kunst en in film, verdiepen we ons in het verhaal van het object en het stilleven. Geïnspireerd door een zelf gekozen kunstwerk wordt er een eindwerk gefotografeerd dat zelf afgedrukt zal gaan worden. Een expositie zal worden ingericht met de gemaakte werken.

Literatuur

Tanizaki, J., Lof der schaduw, Meulenhof, Amsterdam, 1994

Leerdoelen

Na afloop van dit programmaonderdeel heb je inzicht in:

- het effect van (veranderend) licht op structuur, kleur en vorm in het algemeen;
- hoe je kunt denken en creëren vanuit de duisternis;
- hoe schaduw verandert onder invloed van veranderend licht;
- hoe je een herinnering om kunt zetten in een enkel beeld;
- hoe het kijken en denken van de andere discipline zich verhoudt tot dat van de eigen discipline.

Competenties

1. Creërend vermogen
2. Onderzoekend vermogen
3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
5. Vermogen tot groei en vernieuwing

Onderwijsvorm

- Inleidingen en lezingen
- zelfstandig en in groepjes uitvoeren van diverse onderzoeksopdrachten, een studio foto-opdracht en een eindfoto.
- plenaire voortgangsbesprekingen en presentaties

Contacttijd

42 uur

Docenten

Anne Winterink, Jan Derk van den Berg, Mies Rogmans en Seabert Deuling

Toets

- presentatie van het werk (in woord en beeld)
- individueel evaluatieverslag (in het licht van de leerdoelen)

Beoordeling

Je krijgt de studiepunten toegekend als aan de onderstaande eisen is voldaan:

- voldoende actieve participatie (voorwaardelijk)
- een voldoende voor de eindbeoordeling van het werk (O/V)
- een voldoende beoordeling van het evaluatieverslag (O/V).

Studiebelasting
3 EC (84 uur)

Keep an eye filmacademie festival

Voor wie?

Studenten Cinematography, VFX&IM, Productie, Production Design, Regie Documentaire, Regie Fictie en Sound Design, (allen 2e jaars), Montage (4e jaars) en Scenario (3e jaars)

Algemene typering en inhoud

Studenten van de bachelor- en masteropleiding van de Nederlandse Filmacademie studeren af tijdens het Keep an Eye Filmacademie Festival. De festivaldagen staan eind juni in het teken van premières, exposities, installaties, diploma's en heel veel films.

Je bekijkt alle eindexamenfilms en analyseert drie ervan diepgaand vanuit een professioneel kader. Sommige afstudeerrichtingen geven daarbij een eigen, specifiek kader aan.

Daarnaast verricht je voorafgaand aan het eindexamenfestival en/of tijdens de festivalperiode zelf ondersteunende taken t.b.v. de uitvoering van het festival: o.a. administratieve taken, technische ondersteuning, baliediensten, zaalwachtdiensten.

Leerdoelen

Na afloop van het festival heb je:

- je netwerk weer wat verder uitgebouwd
- inzicht en ervaring opgedaan in het meedraaien in een filmfestivalorganisatie

Competenties

3. Ambachtelijk vermogen
4. Samenwerkend vermogen
6. Organiserend en ondernemend vermogen
7. Communicatief vermogen

Onderwijsvorm

Zelfwerkzaamheid en werken in de praktijk (van de organisatie van een festival):

Contacttijd

Geen

Contactpersonen festivalorganisatie

Marion Slewe (opdrachtgever)
Sharlene Bosk (coördinatie)

Toets

Uitvoering opdracht

Beoordeling

Je krijgt de EC toegekend als de ondersteunende taken volgens afspraak zijn uitgevoerd

Studiebelasting

1 EC (28 uur)

BIJLAGE 1. DE EINDCOMPETENTIES VAN DE OPLEIDING

1. Creërend vermogen

De afgestudeerde maakt filmisch werk waarin relevante verhalen vanuit een artistieke visie worden verteld.

Gedragindicatoren:

- signaleert relevante ontwikkelingen in heden en verleden, onderzoekt de eigen fascinaties en vertaalt deze naar ideeën voor authentieke filmische verhalen.
- vertelt deze verhalen vanuit het eigen specialisme voor verschillende platforms en formats.
- creëert in samenwerking met anderen hoogwaardige filmische content in aansprekende vormgeving in beeld en geluid.
- ontwikkelt een artistieke visie en een onderscheidende signatuur.
- plaatst zichzelf en eigen werk in een breder (inter)cultureel, maatschappelijk en internationaal perspectief
- maakt effectieve keuzes in dramaturgie, storytelling en vormgeving in beeld en geluid in relatie tot beoogde doelgroepen.

2. Onderzoekend vermogen

De afgestudeerde komt door onderzoek en reflectie tot inzicht en kennis voor filmisch werk.

Gedragindicatoren:

- verkent en experimenteert en zet bevindingen in voor de verdere ontwikkeling van eigen werk.
- formuleert relevante beroepsvragen.
- verzamelt, analyseert en interpreteert ervaringen en gegevens op een systematische manier en trekt op grond hiervan conclusies.
- onderbouwt en benut de resultaten van (eigen) onderzoek voor de ontwikkeling van filmisch werk of het specialisme.
- maakt gebruik van uiteenlopende (artistieke, ambachtelijke, theoretische en maatschappelijke) bronnen voor de ontwikkeling van eigen filmische werk.
- beoordeelt eigen en andermans werk en werkwijze op intenties, artistieke waarde en publieke perceptie.

3. Ambachtelijk vermogen

De afgestudeerde hanteert vakmatig een breed scala aan instrumentele kennis en vaardigheden bij het produceren van onderscheidend filmisch werk.

Gedragindicatoren:

- past specialistisch vaktechnisch instrumentarium toe.
- vertaalt kennis van de mogelijkheden en onmogelijkheden van aanverwante vakdisciplines naar een optimale eigen bijdrage.
- analyseert en benoemt de mogelijke en gewenste effecten van het verhaal en zet bewust, vanuit de eigen discipline, filmische uitdrukkingsmiddelen in om deze werking te realiseren.
- stemt eigen handelen effectief af op de verschillende fases van ontwerp- en maakprocessen.
- maakt gebruik van kennis van internationaal filmrepertoire, cultuurgeschiedenis en ontwikkelingen in het hedendaagse (inter)culturele landschap.

4. Samenwerkend vermogen

De afgestudeerde draagt constructief bij aan de samenwerking in het (film)team.

Gedragsindicatoren:

- kent de eigen kwaliteiten en valkuilen binnen samenwerkingsprocessen.
- draagt actief bij aan het groepsproces.
- gaat verantwoordelijk, flexibel en respectvol om met de verschillende rollen, verantwoordelijkheden, belangen, persoonlijkheden en achtergronden in samenwerkingsverbanden.
- vraagt, geeft en ontvangt feedback op een constructieve manier.

5. Vermogen tot groei en vernieuwing

De afgestudeerde kan eigen werk en werkwijze blijvend ontwikkelen en verdiepen en levert hierdoor een bijdrage aan de ontwikkeling van de filmkunst en het vakgebied.

Gedragsindicatoren:

- heeft inzicht in de eigen talenten en mogelijkheden en reflecteert op de eigen persoonlijke ontwikkeling in relatie tot de eigen positie in de sector.
- gebruikt reflecties om eigen visie en werk verder te ontwikkelen en zich te positioneren: ten opzichte van vakgenoten, in een breder kunst domein en in maatschappelijke perspectief.
- integreert technologische, inhoudelijke en artistieke vernieuwingen in eigen vakmanschap.
- is actief met eigen scholing en staat open voor collegiale toetsing en kennisdeling.

6. Organiserend en ondernemend vermogen

De afgestudeerde kan een professioneel bestaan opbouwen en de eigen projecten effectief organiseren in een (inter)nationaal opererend werkveld.

Gedragsindicatoren:

- signaleert kansen en toont zich inventief in het gebruik van creatieve processen, formats en workflows.
- past kennis toe van persoonlijke marketing en (nieuwe) verdienmodellen en maakt daarbij gebruik van relevante platforms.
- vertaalt kennis van productie, marketing en distributie naar de eigen beroepspraktijk
- vertaalt (beperkte en veranderende) voorwaarden in tijd, geld en kwaliteit naar passende werkprocessen.
- organiseert eigen werkprocessen in onderlinge samenhang en maakt bewust afwegingen tussen artistiek hoogwaardig werk, financieel lucratief werk en investeringen in toekomstig werk.
- stelt zich flexibel op in uiteenlopende beroepssituaties, maar bewaakt de eigen voorwaarden.

7. Communicatief vermogen

De afgestudeerde is in staat tot effectieve interactie binnen uiteenlopende beroepscontexten.

Gedragsindicatoren:

- communiceert gericht mondeling en schriftelijk via (sociale) media binnen een interdisciplinaire, interculturele en internationale arbeidsomgeving.
- verwoordt eigen artistieke ideeën, concepten, visies, keuzes en werkwijzen helder en in passende vormen tegenover derden.
- genereert actief bekendheid en/of mogelijkheden voor eigen werk.

